

Spørsmål som ønskes drøftet på møtet i Planforum den 10.11.2016

Planprogram og konsekvensutredning i tilknytning til regulering av masseuttak av bergarten gabbro i Lavangen kommune.

1. Problemstillinger som Lavangen kommune ønsker avklart.

Det vises til brev fra fylkeskommunen/fylkesmannen (mai 2016) i tilknytning til oppstart av detaljregulering av gabbrofeltet i Spansdalen. I disse innspillene til oppstartvarselet fremgår det bl.a. at tiltaket krever utarbeidelse av planprogram og konsekvensutredning.

- Hva skal et slikt planprogram og konsekvensutredning inneholde og hvilken kompetanse kreves for å gjennomføre dette?
- Vi vil i denne sammenheng gjerne ha oversikt over konsulenter som kan benyttes i et slikt arbeid.

2. Historikk.

På I 1960 – 70 årene ble det tatt ut gabbro for dette feltet i Spansdalen. Gabbroen er av meget god kvalitet og benyttes som innblanding i asfalt på sterkt trafikkerte gater og veier. Etter at driften opphørte på 1970-tallet, har det senere vært gjort forsøk på ta opp igjen produksjon av gabbro, men tiltaket har møtt stor motstand fra lokalbefolkningen i bygden. Når arbeidet med å få regulert området likevel ble tatt opp igjen i 2011 som et av prosjektene i utviklingsprogrammet Lavangen i Vekst, skyldtes dette at kommunen hadde ambisjon om å snu en langvarig negative utvikling med nedgang i folketallet, høy andel yrkesaktive utenfor arbeidslivet osv. ved bla få etablert flere arbeidsplasser i privat sektor.

En lokal entreprenør, Rolf Jørgensen AS, har lenge vært interessert i å få igangsatt drift pga. gabbroens gode kvalitet og den etterspørsel en registrerte i lokale marked. Parallelt med dette tiltaket ble det igangsatt regulering av en stor morene på gården Ta, ca. 5 km fra gabbrobruddet. Her er produksjonen under igangsetting, men masseproduksjon og tilfredsstillende lønnsomhet avhenger av at det mobile produksjonsutstyret som Rolf Jørgensen AS planlegger å benytte i Spansdalen, også benyttes på Ta, noe som vil gi betydelige synergieffekter. Det er et stort marked for ulike produkter fra Ta-morenen, bla. strøsand til veier og gater om vinteren. Morenen er en av de få av denne typen i Sør-Troms som ligger strategisk godt til i forhold til lokale marked.

Sammen med produksjonen av gabbro i Spansdalen vil det være grunnlag for et kommersielt drevet kaianlegg i Lavangen. Mulighetene for et asfaltverk i tilknytning til disse feltene er også vurdert som en spennende ny mulighet. Gabbroproduksjonen vil dermed kunne få en rekke positive ringvirkninger.

Reguleringen har imidlertid tatt lang tid. Dette skyldes delvis at det i starten ble lagt stor vekt på å komme i kontakt med grunneierne slik at en regulering kunne skje i nært samarbeid og forståelse med dem. Kommunen inviterte flere ganger til møter uten at noen møtte opp. Dessuten måtte arkitekten som hadde påtatt seg selve reguleringsarbeidet, si fra seg oppdraget etter ca. 1 år av pga. mangel på kapasitet. Arkitekten som overtok arbeidet, Allskog AS, «kastet kortene» etter en tid, trolig pga. den massive motstanden som kom fra lokalbefolkningen i

Spansdalen. (Det var for øvrig konsulenten i Allskog AS som mente at konsekvensutredning ikke var nødvendig pga. områdets begrensede størrelse og de konsekvensvurderinger som må gjennomføres i tilknytning til den driftsplan som må etableres og godkjennes før produksjonsstart.)

Av de mange innvendinger som er kommet, vurderes imidlertid innspillene om konsekvensutredning samt Sametingets krav om vern som relevante, noen som bla er bakgrunnen for at kommunen ønsker dette møtet med planforum. Når det gjelder lokale innspill og protester mener kommunen at en med dagens teknologi på området vil tilfredsstillende krav som settes til denne typer virksomhet i lover og forskrifter.

For øvrig har sametinget krevd at Kamesletta som lå i øvre kant av feltet samt et gjengrodd kutråkk midt gjennom feltet skal vernes som fortidsminne. Kommunen foreslo da å begrense området til den «vernegrense» som Sametinget hadde satt mot Kameslettas slik at ingen deler av Kamesletta ble berørt. Som motytelse til at en ga avkall på kravet om vern av kutråkket, var kommunen villig til å lage en sti fra fylkesveien og opp til Kameslettaplatået med tilhørende parkeringsplass ved fylkesveien. Området måtte da utvides inn på parsellen like øst for det opprinnelige området.

Sametinget krevde da ny befaringsmulighet for at det kunne bli gjort funn som krevde utgravninger og betydelige kostnader for Lavangen kommune. Kommunen har derfor meddelt Sametinget at feltet er begrenset til de 4 parceller som var utgangspunkt for de befaringer Sametinget allerede har gjennomført, bortsett fra at en har valgt å avgrense området til vernegrensen for Kamesletta. Dermed har en ikke funnet noen løsning for det gjengrodde kutråkket som Sametinget kan akseptere.

Vi regner med at problemet med kutråkket og protestene fra Spansdalen vil medføre at et evt. vedtak om regulering vil bli anket. Kommunen har allerede vært i kontrakt med Kommunaldepartementet hvor en har fått opplyst at departementet vil være riktig ankeinstans.

Tennevoll den 24.10.2014